

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№7(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 436 sahifa,
1-iyul, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning milliy qadriyatlarga oid tasavvurlarini shakllantirishning pedagogik-psixologik mexanizmlari.....	10
<i>Davlatnazarova Ziyodabonu Muxtor qizi</i>	
Talabalarning xulqidagi devyatsiya darajasining yuqorilab ketishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik omillar.....	16
<i>Ergashev Jo'rabek Xalilovich</i>	
Zo'rvonlikka uchragan bolalarni va ularning oilalarini zo'rvonlikdan himoya qilishning normativ-huquqiy va ijtimoiy-psixologik asoslari.....	19
<i>Ergasheva Gullolaxon Nosirjon qizi</i>	
Tinglab tushunish kompetensiyasining psixolingvistik va pedagogik asoslari.....	24
<i>Jonbo'tayeva Maxarramxon</i>	
O'z-o'zini rivojlantirish kompetensiyasining kasbiy kompetentlik tizimidagi o'rni.....	27
<i>Kutliyeva Feruzaxon Yusupovna</i>	
Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarning ijtimoiylashuvini ta'minlashga xizmat qiluvchi zamonaviy kompleksni rivojlantirish.....	31
<i>Yunusov Mirsaid Xudayarovich, Istamova Sevdo Ashirqul qizi</i>	
Elektr tizimlari dinamik barqarorligini STEAM va Spiral (Regressus, Progressus) metodlari asosida o'qitish.....	35
<i>Safarov Xoliyor Sayyid Safar o'g'li</i>	
O'quvchilarda badiiy-estetik did va dizaynerlik ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi.....	39
<i>Norbutayeva Dilafuz Abdurasulovna</i>	
Talabalarda ijtimoiy yetuklikni rivojlantirishning psixologik mexanizmlari va uning ta'lim sifatiga ta'siri.....	43
<i>Rahimova Nazokatxon Kasimjonovna</i>	
Model for Improving Students' Professional Competencies Based on Motivational Learning Approach.....	49
<i>Alibekova Mahzuna</i>	
Bo'lajak tarix o'qituvchilarining tarixiy tafakkurini shakllantirishning tuzilmasi va pedagogik komponentlari... 54	54
<i>Djumaniyazov Farxod Ulugbekovich</i>	
Yengil atletika bilan shug'ullanuvchi 14-16 yoshli sportchi qizlarda mashg'ulotlar davomiyligi.....	59
<i>Oralova Bibixol Husniddin qizi, G'ulomova Maftuna Sayfulla qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda ingliz tilini o'yinlar orqali o'rgatish.....	64
<i>Ruzmetova D. A.</i>	
Bo'lajak texnologiya fani o'qituvchisining axloqiy faoliyatini shakllantirishda pedagogik vositalarning imkoniyatlari.....	68
<i>Saydanova Dilafuz Sadirdinovna</i>	
Xorijiy tajribalar va zamonaviy yondashuvlar asosida tyutorlar kasbiy salohiyatini rivojlantirishda malaka oshirish tizimini takomillashtirish.....	75
<i>Ubaydullayev Zuxriddin Botirovich</i>	
Effective Classroom Activities for Developing Speaking Skills Among EFL Learners.....	79
<i>Akhmatova Munisa Orif qizi</i>	
Xalqaro va milliy baholash dasturlarini hisobga olgan holda boshlang'ich ta'lim mazmunini yangi ta'lim trendlari bilan boyitish.....	86
<i>Gulmira Abdullayeva, Egamberganova Yorqinoy Ollobergan qizi</i>	
Ijtimoiy tarmoqlarning shaxs identifikatsiyasiga ta'sirining ijtimoiy-psixologik omillari.....	90
<i>Tojiboyeva Nodiraxon Tursunaliyevna</i>	
Analysis of the Methodology for Developing Students' Creative Thinking Competence Using Artificial Intelligence Tools Based on STEAM Educational Technologies.....	94
<i>Tursunaliyeva Nazokat Tokhir qizi</i>	

Oliy ta'lim muassasalarida e-Portfolio ma'lumotlarini markazlashmagan tarzda boshqarishning afzalliklari va muammolari	102
Yusupova Dono Adambayevna, Jalolov Tursunbek Sadriddinovich	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining inklyuziv-tolerantlik haqidagi qarashlari tahlili	110
Amangeldiyeva Adolat Ravshanbek qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni savod o'rgatishga tayyorlashning samarali shakl, metod va didaktik vositalari	115
Go'zal Qurbonova	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda hayot xavfsizligi ko'nikmalarini shakllantirishning dolzarb pedagogik masalalari.....	121
Muratova Munavvar O'rol qizi	
Tarkibida toponimlar mavjud maqol va matallarning lingvomadaniy xususiyatlari va ularni o'qitishning lingvodidaktik asoslari.....	126
Usmonova Zamira Jaxongirovna	
Psixologik-pedagogik tadqiqotlarda tassavur fenomenologiyasi	130
Axmedova Shaxlo Shoxob qizi	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi (haykaltaroshlik san'ati misolida).....	133
Panayeva Maloxat Muminovna	
Взаимосвязь склонности к сравнению внешности, интернет-зависимости и уровня притязаний у студентов-юношей	136
Багдасарова Диана Левоновна	
Роль каракалпакской народной национальной музыки в формировании духовно-нравственных качеств учащихся	141
Зарымова Турсынай Бердибай кызы	
A Review of the Literature on Stem Cells in Dentistry	145
Ruziyeva Kamola Akhtamovna	
Bolalar musiqa va san'at maktablarida estrada san'atini o'qitish masalalari (gitara cholg'usi misolida)	150
Abdullayev O'tkir Sadullayevich	
Talabalarda innovatsion kasbiy kompetentlikni rivojlantirish texnologiyalari	154
Avezov Davronbek Soburovich	
O'zbek xalq pedagogikasi an'alarining zamonaviy ta'lim tizimidagi transformatsiyasi	158
Erkaboyeva Nigora Shermatovna	
Texnika va iqtisodiyot yo'nalishidagi oliy ta'lim muassasalari talabalarida ingliz tilini mustaqil o'rganishning psixologik-pedagogik xususiyatlari	163
Mamatqodirova Gulnigor Rustamjonovna	
Yangi dunyoviy tartibotning shakllanishi jarayonida siyosiy taraqqiyot barqarorligi va xavfsizligini ta'minlash muammolari	168
Nazarov Alisher Narimanovich	
Ota-onasiz tarbiyalanayotgan o'smir o'g'il bolaning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.....	171
Qodirov Jahongir Neymat o'g'li	
Kutubxona muhitida talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etishning innovatsion modellari.....	176
Qosimova Xolida Nabiyevna	
Jismoniy imkoniyati cheklangan maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy harakatli o'yinlar orqali jismoniy sifatlarni rivojlantirish	179
Raxmatullayeva Durdoni Fazliddin qizi	
Personalized Approach to the Treatment of Generalized Periodontitis in the Prediction of Cardiovascular Complications Based on Salivary Proteomic Profiling.....	182
Shodiev O. U., Nazarova N. Sh., Agababayan I. R.	
O'smirlarda irratsional ustanovkalar shakllanishining ijtimoiy-psixologik omillari	187
Toshboltayeva Nodira	
Роль интерактивного лингвокультурологического пространства в формировании лингвокультурной компетенции студентов национальных групп филологических направлений.....	191
Рустамова Ферузахон Махмуджановна	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Talabalarining darsdan tashqari vaqtda mustaqil ravishda jismoniy tarbiya bilan shug'ullanishini shakllantirish 196 Dusanov Shuxrat Abdiraakovich
	Kutubxona muhitida talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etishning innovatsion modellari 201 Qosimova Xolida Nabiyevna
	Jismoniy tarbiya darslarida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik kompetensiyasini takomillashtirish mexanizmlari 205 Xoliqnazarov Azamat Begaliyevich
	Oliy ta'lim talabalarida kreativ fikrlashni fanlararo integratsiya asosida shakllantirish 209 Allanazarova Dilobar Baxromovna
	"Alpomish" dostonida obrazlar nutqidagi pedagogik qarashlar 213 Boboqulova Aziza Adizovna
	Researching the Biochemistry and Physical Chemistry of Oral Fluid in Kids Who Are Acting Strangely 217 Erاليyeva Zulfiya Makhmudovna, Buzrukhoda Javohir
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini mikro matnlarni o'qitishga qaratilgan kognitiv metodlar 222 I. Matrasulova
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining yozma nutq ko'nikmalarini shakllantirishda raqamli didaktik vositalardan foydalanish metodikasi 225 Komilova Dilnozaxon Abdulhayevna, Xoliqova Mubinabonu Jamoliddin qizi
	Oliy ta'lim muassasalarida onomastik leksikani lingvokulturologik yondashuv asosida o'qitishning strategik-metodik asoslari 229 Mamatqulova Baxtixon Ravshanovna
	Raqamli matnlarning lisoniy va pragmatik xususiyatlari 232 Mashrapova Sevara Xabibovna
	Extensive Pelvic Ureteral Abnormalities and Reconstructive Operations in Patients 237 Mukhsinov Sardor
	Pedagogikada metodlardan foydalanish 241 Maxmudova Nargiz Djumaniyazovna
	Diqqat yetishmasligi giperaktivlik buzilishini davolash usullari 245 Otbasarova Umida Mexmonovna, Inogamova Rano Bahodirovna
	Talabalaridagi sanogen tafakkurning psixologik xususiyatlarini empirik tadqiq etish masalasi 249 Tulyaganova Dilnoza Ulug'bek qizi
	Raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning xorijiy va milliy tajribasini qiyosiy tahlil qilish 253 Abdullayev Sherzodbek
	Context, Intention, and Meaning in English Language Teaching: Developing Pragmatic Awareness in Learners of English as a Foreign Language 256 Keldiyarova Shakhriyoda, Keldiyarova Mohlaroyim
	Maktabgacha yoshdagi bolalarni steam yondashuvi yordamida og'zaki muloqotga o'rgatish mashqlar tizimi 267 Yunusova Malika Miralimovna
	Культурные и исторические коды франции в автобиографической прозе марселя паньоля 270 Рахманкулова Дилафруз Азимовна
	Трансформация роли преподавателя в условиях цифровизации высшего образования 274 Рахматова Нигина Ислумовна
	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tasviriy san'atning tutgan o'rni 278 Sultonova Marxabo
	Boshlang'ich sinf matematika darslarida matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi 283 Akramova Fotimabonu Kurbonovna
	Boshlang'ich sinflarda matematika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari 288 Axmedov Muslimjon Usmonovich
	Boshlang'ich ta'limda musiqa ta'limini sun'iy intellekt va shaxsga yo'naltirilgan pedagogika asosida tashkil etishning ilmiy-metodik asoslari 295 Djumabayeva Muqaddas

“Suvning agregat holatlari va tabiatda aylanishi” mavzusini o‘rgatishda 4K ko‘nikmasini rivojlantirish	300
<i>Esnazarov Abdiganiy Jamalatdinovich</i>	
Raqamli vositalar asosida mexatronika va robototexnika yo‘nalishi talabalarini o‘qitishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	307
<i>Ikromov Muhammad-Anasxon Xakimjon o‘g‘li</i>	
Najmiddin Kubroning ilmiy merosi	311
<i>Jahongir Jumanov</i>	
Oliy ta‘lim muassasalarida talabalarda tejamkorlikni shakllantirishning o‘rni.....	314
<i>Jo‘rayev Alisher Tursinboyevich</i>	
Milliy va umuminsoniy qadriyat fenomenining pedagogik tadqiqotlarda o‘rganilishi.....	318
<i>Jovliyev Jo‘rabek Alisher o‘g‘li</i>	
Jazo muddatini o‘tayotgan shaxslarda emotsional buzilishlarning ijtimoiy-psixologik sabablari	322
<i>Manzitov Baxtiyor Tolibovich</i>	
Maktabgacha ta‘lim jarayonida o‘yin texnologiyalarini qo‘llashning pedagogik asoslari va samaradorligi	329
<i>Nyutonova Xilola Lochinbekovna, Mayliyeva Nasiba Axmedovna</i>	
Ta‘lim menejmentida Predictive Analytics texnologiyalaridan foydalanish istiqbollari	332
<i>Primqulova Aziza Mirzaahmad qizi</i>	
Yosh sportchilarda tezlik-kuch sifatlarini rivojlantirish usullari	337
<i>Chariyev Ulug‘bek Abdujabbarovich, Radjabov Jaxongir Furkatovich</i>	
Z avlod psixologik xususiyatlariga mos zamonaviy tarbiya texnologiyalari	342
<i>Ravshanov Sanjar Tolibjonovich</i>	
Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyasida refleksiya mexanizmining o‘rni	346
<i>Raxmonova Mahfuzaxon Xasan qizi</i>	
Iqtisodiy o‘sishning mohiyati	350
<i>Sayfiddinova Sabina Muhiddinovna</i>	
Dasturlash ko‘nikmalarini baholashda generativ sun‘iy intellekt va gamifikatsiya integratsiyalashgan arxitektura modelini ishlab chiqish.....	353
<i>Sultonov Ravshonbek Otonazarovich</i>	
Ta‘lim klasteri sharoitida talabalarning loyihalash kompetensiyalarini rivojlantirishning zaruriyati	356
<i>Sultanova Dilnura Abdurashidovna</i>	
Stereometriya darslarida o‘quvchilarning fazoviy tasavvurini va tasvirlash savodxonligini 3D modellashtirish vositasida rivojlantirish	359
<i>Sultonova Shahnoza Yusuf qizi, Sultonova Dilrabo Yusuf qizi</i>	
Chayon zahrlining biologik xususiyatlari, toksikologik ta‘siri va biotexnologiyadagi istiqbolli qo‘llanilishi.....	365
<i>To‘xtamurodova Feruza</i>	
Sun‘iy intellekt va raqamli ta‘lim texnologiyalari integratsiyasi asosida oliy ta‘limda fizika fanini o‘qitish metodikasini takomillashtirish.....	369
<i>Usubjonova Durdona Fazliddin qizi</i>	
Maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida ta‘lim va tarbiya maqsadlarini o‘yin mexanikasiga integratsiya qilishning interaktiv modulli texnologiyalarini takomillashtirish	373
<i>Xolmatova Dilshoda Sherali qizi</i>	
Особенности формирования совместной познавательной деятельности в образовательном процессе.....	378
<i>Абдрахманова А. С.</i>	
Влияние корпоративной культуры вуза на формирование профессиональных ценностей студенческой молодежи.....	383
<i>Бекбаев Рауф Рустамович</i>	
MTMgacha katta yoshdagi bolalarda ijtimoiy-hissiy munosabatlarni shakllantirish imkoniyatlari.....	389
<i>Boymurodova Surayyo Eshqvat qizi</i>	
Musiqa madaniyati asosida deviant xulqli o‘quvchilar bilan ishlashning pedagogik modeli va samaradorligi	393
<i>Jabborova Muattar Xatamovna</i>	

Uzluksiz ta'lim tizimida biologiya fani o'qituvchilarining kompetentligini rivojlantirish.....	398
Mamadaliyeva Barnoxon O'ktamovna	
Focusing on the Practical and Technical Aspects of Dutar Performance and Enhancing this Process.....	403
Muyassarxon Adiljanovna Achildieva, Shodiyeva Shahinabonu Shoirjon qizi	
Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining professional kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi	409
Olloberganova Fazilat Tangriberganovna	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining vizual kompetensiyalarini rivojlantirishda dizayn tafakkuriga asoslangan pedagogik texnologiyalarni takomillashtirish	415
Shomurodov Oybek Norqulovich	
Ta'lim jarayonida o'quvchilarda empatiyani rivojlantirishning neyropedagogik texnologiyalari.....	421
Kamaladin Kuronboyevich Matyaqubov	
Talabalarda ijtimoiy yetuklikni rivojlantirishning psixologik mexanizmlari va uning ta'lim sifatiga ta'siri.....	425
Rahimova Nazokatxon Kasimjonovna	
Talabalar iqtisodiy xulq-atvorining ijtimoiy-psixologik determinantlari: gender tahlili	431
Yuldosheva Gavhar O'tkirovna	

TALABALAR IQTISODIY XULQ-ATVORINING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI: GENDER TAHLILI

Yuldosheva Gavhar O'tkirovna

O'zbekiston xalqaro islomshunoslik akademiyasi
"Din psixologiyasi va pedagogika" kafedrası tayanch doktranti

ORCID: 0009-0008-2739-2354

Annotatsiya: Mazkur maqolada talabalarning iqtisodiy xulq-atvorining diniy va ijtimoiy-psixologik xususiyatlari hamda ularning iqtisodiy qarorlar qabul qilish jarayoniga ta'siri tahlil qilingan. Tadqiqotning dolzarbligi globalashuv, raqamli iqtisodiyot va bozor munosabatlari sharoitida yoshlarning iqtisodiy madaniyati, moliyaviy savodxonligi hamda mas'uliyatli iqtisodiy xulq-atvorini shakllantirish zarurati bilan izohlanadi. Tadqiqotning maqsadi talabalarning iqtisodiy xulq-atvoriga diniy qadriyatlar va ijtimoiy-psixologik omillarning ta'sirini aniqlash hamda ularning o'zaro bog'liqligini empirik jihatdan asoslashdan iborat. Tadqiqotda tizimli, kompleks va qiyosiy yondashuvlar, ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, kuzatish, so'rov-noma, matematik-statistik tahlil hamda O. F. Potyomkina tomonidan ishlab chiqilgan "Ijtimoiy-psixologik ustanovkalarni diagnostika qilish" metodikasidan foydalanildi. Olingan natijalar SPSS dasturi yordamida Studentning mustaqil tanlanmalar uchun t-testi asosida tahlil qilindi. Natijalarga ko'ra, mehnatga yo'nalganlik bo'yicha jinslar o'rtasida statistik jihatdan ahamiyatli farq aniqlanmadi. Biroq erkinlikka yo'nalganlik ayol talabalarda, hokimiyatga yo'nalganlik esa erkak talabalarda statistik jihatdan ishonchli darajada yuqori ekanligi aniqlandi. Tadqiqot natijalari talabalarning iqtisodiy xulq-atvorini shakllantirishda diniy qadriyatlar va ijtimoiy-psixologik omillarning muhim o'rin tutishini ko'rsatadi. Olingan xulosalar oliy ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya, moliyaviy savodxonlik va tadbirkorlik kompetensiyalarini rivojlantirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: iqtisodiy xulq-atvor, talaba, diniy qadriyatlar, ijtimoiy-psixologik omillar, iqtisodiy psixologiya, Potyomkina metodikasi, gender tafovutlari, iqtisodiy tarbiya, moliyaviy savodxonlik.

Abstract: This article examines the religious and socio-psychological characteristics of students' economic behavior and their influence on economic decision-making. The relevance of the study is determined by the growing need to develop economic culture, financial literacy, and responsible economic behavior among young people in the context of globalization, digital transformation, and the expansion of market relations. The aim of the research is to identify the impact of religious values and socio-psychological factors on students' economic behavior and to determine the relationship between these variables through empirical analysis. The study employed a systematic, comprehensive, and comparative research approach. Scientific literature analysis, observation, questionnaire surveys, mathematical and statistical methods, and O. F. Potemkina's methodology for diagnosing socio-psychological attitudes were used as the main research tools. The collected data were processed using the SPSS statistical package and analyzed through the independent samples Student's t-test. The findings revealed no statistically significant gender differences in work orientation. However, female students demonstrated significantly higher scores on freedom orientation, whereas male students showed significantly higher levels of power orientation. These results indicate that religious values and socio-psychological attitudes play a significant role in shaping students' economic behavior and decision-making. The study contributes to the field of economic psychology by providing empirical evidence on the interaction between psychological attitudes and economic behavior. The findings may serve as a scientific basis for improving economic education, financial literacy programs, and entrepreneurship development initiatives in higher education institutions.

Key words: economic behavior, students, religious values, socio-psychological factors, economic psychology, Potemkina methodology, gender differences, financial literacy, entrepreneurship.

Аннотация: В данной статье исследуются религиозные и социально-психологические особенности экономического поведения студентов, а также их влияние на процесс принятия экономических решений. Актуальность исследования обусловлена необходимостью формирования экономической культуры, финансовой грамотности и ответственного экономического поведения молодежи в условиях глобализации, цифровой экономики и развития рыночных отношений. Цель исследования заключается в выявлении влияния религиозных ценностей и социально-психологических факторов на экономическое поведение студентов, а также в эмпирическом обосновании взаимосвязи между ними. Методологическую основу исследования составили системный, комплексный и сравнительный подходы, анализ научной литературы, наблюдение, анкетирование, методы математико-статистической обработки данных и методика диагностики социально-психологических установок О. Ф. Потемкиной. Статистическая обработка результатов проводилась с использованием программы SPSS и t-критерия Стьюдента для независимых выборок. Результаты исследования показали отсутствие статистически значимых гендерных различий по шкале "ориентация на труд". Вместе с тем установлено, что студентки демонстрируют более высокий уровень ориентации на свободу, тогда как студенты-мужчины имеют более выраженную ориентацию на власть. Полученные результаты свидетельствуют о существенной роли религиозных ценностей и социально-психологических установок в формировании экономического поведения студентов. Практическая значимость исследования заключается в возможности использования полученных выводов при разработке программ экономического воспитания, повышения финансовой грамотности и формирования предпринимательских компетенций в системе высшего образования.

Ключевые слова: экономическое поведение, студенты, религиозные ценности, социально-психологические факторы, экономическая психология, методика Потемкиной, гендерные различия, финансовая грамотность.

KIRISH

Bugungi kunda jamiyatda yuz berayotgan ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar yoshlarning iqtisodiy xulq-atvorini chuqur o'rganishni taqozo etmoqda. Ayniqsa, talabalarning iqtisodiy qarorlar qabul qilishi, moliyaviy resurslardan oqilona foydalanishi, tadbirkorlikka bo'lgan munosabati va iste'mol madaniyatining shakllanishida diniy hamda ijtimoiy-psixologik omillar muhim o'rin tutadi. Ushbu omillar shaxsning qadriyatlarini, motivlari, e'tiqodi, ijtimoiy muhitga moslashuvi va iqtisodiy faoliyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Zamonaviy globallashuv, raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi va bozor munosabatlarining chuqurlashuvi sharoitida talabalar iqtisodiy xulq-atvoriga ta'sir etuvchi omillarni ilmiy jihatdan tahlil qilish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Diniy qadriyatlarning halollik, mas'uliyat, mehnatsevarlik va isrofgarchilikka qarshi munosabat kabi tamoyillari iqtisodiy xulq-atvorni shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, ijtimoiy-psixologik omillar, jumladan, ijtimoiy ta'sir, motivatsiya, shaxsiy qadriyatlar, o'zini o'zi boshqarish va ijtimoiy me'yorlar ham talabalarning iqtisodiy qarorlariga sezilarli darajada ta'sir qiladi.

Shu sababli talabalar iqtisodiy xulq-atvorining diniy va ijtimoiy-psixologik xususiyatlarini kompleks o'rganish, ushbu omillar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni aniqlash hamda yoshlarning iqtisodiy madaniyatini yuksaltirish bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqish bugungi kunning dolzarb ilmiy-amaliy vazifalaridan biri hisoblanadi. Tadqiqot natijalari ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya samaradorligini oshirish, yoshlarning moliyaviy savodxonligini rivojlantirish va ularning mas'uliyatli iqtisodiy xulq-atvorini shakllantirishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Talabalar iqtisodiy xulq-atvori hamda unga ta'sir etuvchi diniy va ijtimoiy-psixologik omillar turli fanlar doirasida, jumladan, iqtisodiyot, psixologiya, sotsiologiya, falsafa va dinshunoslik yo'nalishlarida keng tadqiq etilgan. Xorijiy olimlar tomonidan iqtisodiy xulq-atvorning nazariy asoslari, iqtisodiy qarorlar qabul qilish mexanizmlari, shaxs motivatsiyasi va qadriyatlar tizimining iqtisodiy faoliyatga ta'siri yuzasidan salmoqli ilmiy izlanishlar olib borilgan. Xususan, iste'molchilar xulq-atvorining o'smirlik identikligiga ta'siri (V. A. Xashenko, A. P. Vyatkin) ^[1-1], iqtisodiy iste'mol xulqining gender jihatlari (T. A. Guseva) ^[2-3], iste'mol xulqining motivlari (B. G. Rebzuyev, A. A. Savelyev) ^[3-4], o'smirlar iste'mol xulqining tahlil modeli (C. B. Shadrina) ^[4-5]lar tomonidan o'rganilgan.

Ijtimoiy psixologiya sohasida shaxsning qadriyatlarini, motivatsiyasi, ijtimoiy me'yorlar, referent guruhlar va ijtimoiy identifikatsiyaning iqtisodiy xulq-atvoriga ta'siri bo'yicha keng ko'lamli tadqiqotlar amalga oshirilgan. Diniy qadriyatlarning iqtisodiy faoliyatga ta'siri, halollik, mehnatsevarlik, tejamkorlik, mas'uliyat va tadbirkorlik madaniyatini shakllantirishdagi o'rni ham ko'plab ilmiy manbalarda tahlil qilingan.

O'zbekiston olimlari tomonidan ham yoshlarning iqtisodiy tarbiyasi, iqtisodiy tafakkurini rivojlantirish, moliyaviy savodxonlik, tadbirkorlik kompetensiyalarini shakllantirish hamda ma'naviy qadriyatlarning shaxs kamolotidagi o'rni bo'yicha qator ilmiy tadqiqotlar olib borilgan. Biroq talabalar iqtisodiy xulq-atvorining aynan diniy va ijtimoiy-psixologik xususiyatlarini o'zaro bog'liqlikda, kompleks yondashuv asosida o'rganishga bag'ishlangan tadqiqotlar yetarli darajada emas.

Shu bois mazkur tadqiqot talabalarning iqtisodiy xulq-atvoriga diniy va ijtimoiy-psixologik omillarning ta'sirini kompleks tahlil qilish, ularning o'zaro bog'liqligini aniqlash hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga qaratilgani bilan ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda talabalar iqtisodiy xulq-atvorining diniy va ijtimoiy-psixologik xususiyatlarini o'rganishda tizimli, kompleks va qiyosiy yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini iqtisodiy psixologiya, ijtimoiy psixologiya, shaxs psixologiyasi va xulq-atvor iqtisodiyoti nazariyalari tashkil etdi.

Empirik tadqiqot jarayonida respondentlarning iqtisodiy xulq-atvoriga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik ustanovkalarini aniqlash maqsadida O. F. Potyomkina (Potemkina) tomonidan ishlab chiqilgan "Ijtimoiy-psixologik ustanovkalarini diagnostika qilish" metodikasi qo'llanildi. Ushbu metodika shaxsning "erkinlik-hokimiyat" hamda "mehnat-pul" yo'nalishlari bo'yicha ijtimoiy-psixologik ustanovkalarini aniqlash imkonini beradi. Metodika yordamida talabalarning mehnatga munosabati, moddiy qadriyatlarga yo'nalganligi, mustaqillikka intilishi, hokimiyat va ijtimoiy mavqega bo'lgan munosabati baholandi.

Tadqiqot davomida, shuningdek, ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, kuzatish, so'rovnomalar, statistik tahlil, qiyosiy tahlil hamda natijalarni matematik-statistik qayta ishlash usullaridan foydalanildi. Olingan ma'lumotlar respondentlarning iqtisodiy xulq-atvorida diniy qadriyatlar va ijtimoiy-psixologik ustanovkalarining o'rnini aniqlash hamda ular o'rtasidagi bog'liqlikni ilmiy asosda tahlil qilish imkonini berdi.

Mazkur metodologik yondashuv tadqiqotning ishonchligi, obyektivligi va ilmiy asoslanganligini ta'minlashga xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O. F. Potyomkina metodikasi asosida talabalarning iqtisodiy xulq-atvoriga oid ijtimoiy-psixologik ustanovkalarini jins kesimida tahlil qilindi (1-jadval).

1-jadval: Potyomkina metodikasi bo'yicha jins tafovutlarining o'rtacha qiymatlari tahlili (Student t-testi).

Shkala	Jins	M	SD	SEM	t	p
Mehnatga yo'nalganlik	Ayol	6,34	1,68	0,11	0,484	0,629
	Erkak	6,25	1,47	0,13		
Erkinlikka yo'nalganlik	Ayol	7,13	1,76	0,12	3,635	0,000
	Erkak	6,37	1,97	0,18		
Hokimiyatga yo'nalganlik	Ayol	4,24	2,08	0,14	-2,163	0,031
	Erkak	4,75	1,98	0,18		
Pulga yo'nalganlik	Ayol	3,71	1,91	0,13	-1,722	0,086
	Erkak	4,10	2,01	0,18		

Izoh: M – o'rtacha qiymat (Mean), SD – standart og'ish (Standard Deviation), Studentning mustaqil tanlanmalar uchun t-testi, p – statistik ahamiyatlilik darajasi. $p < 0,05$ – statistik jihatdan ishonchli farq.

Muallif tomonidan O. F. Potyomkina metodikasi asosida o'tkazilgan tadqiqot natijalari va SPSS dasturida amalga oshirilgan statistik tahlil asosida tuzildi. Talabalarning iqtisodiy xulq-atvoriga oid ijtimoiy-psixologik ustanovkalarida jinslar o'rtasidagi farqlarni aniqlash maqsadida O. F. Potyomkina metodikasi natijalari Studentning mustaqil tanlanmalar uchun t-testi yordamida tahlil qilindi.

Tahlil natijalariga ko'ra, mehnatga yo'nalganlik shkalasi bo'yicha ayol ($M = 6,34$; $SD = 1,68$) va erkak ($M = 6,25$; $SD = 1,47$) talabalar o'rtasida statistik jihatdan ishonchli farq aniqlanmadi ($t = 0,484$; $p = 0,629$). Mazkur natija mehnatga munosabatning jins omiliga bog'liq holda sezilarli darajada farqlanmasligini ko'rsatadi.

Erkinlikka yo'nalganlik shkalasi bo'yicha esa ayol talabalarning o'rtacha ko'rsatkichi ($M = 7,13$; $SD = 1,76$) erkak talabalaridan ($M = 6,37$; $SD = 1,97$) yuqori bo'lib, ushbu tafovut statistik jihatdan ishonchli ekanligi aniqlandi ($t = 3,635$; $p < 0,001$). Bu natija ayol talabalarda mustaqillik, erkin tanlov va shaxsiy qaror qabul qilishga yo'naltirilgan ustanovkalar nisbatan kuchliroq rivojlanganligini ko'rsatadi.

Hokimiyatga yo'nalganlik shkalasi bo'yicha erkak talabalar ($M = 4,75$; $SD = 1,98$) ayol talabalarga ($M = 4,24$; $SD = 2,08$) nisbatan yuqori natija qayd etdilar va mazkur farq statistik jihatdan ishonchli bo'ldi ($t = -2,163$; $p = 0,031$). Bu holat erkak talabalarda boshqaruv, yetakchilik va ijtimoiy mavqega intilish motivlari nisbatan kuchliroq ekanligini anglatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari talabalarning iqtisodiy xulq-atvoriga oid ijtimoiy-psixologik ustanovkalarida ayrim gender tafovutlari mavjudligini ko'rsatdi. Xususan, ayol talabalar erkinlikka yo'nalganlik, erkak talabalar esa hokimiyatga yo'nalganlik bo'yicha yuqori natijalarni namoyon etdilar. Mehnatga yo'nalganlik bo'yicha esa jinslar o'rtasida statistik jihatdan ahamiyatli farq kuzatilmadi ($p > 0,05$).

Mazkur tadqiqot natijalari talabalarning iqtisodiy xulq-atvori diniy qadriyatlar hamda ijtimoiy-psixologik omillar ta'sirida shakllanishini tasdiqladi. Iqtisodiy qarorlar qabul qilish, mehnatga munosabat, mustaqillik, ijtimoiy mavqe va moddiy qadriyatlarga yo'nalganlik kabi ko'rsatkichlar shaxsning ijtimoiy-psixologik ustanovkalari bilan uzviy bog'liqligi aniqlandi.

O. F. Potyomkina metodikasi asosida o'tkazilgan empirik tadqiqot natijalari mehnatga yo'nalganlik bo'yicha ayol va erkak talabalar o'rtasida statistik jihatdan ishonchli farq mavjud emasligini ko'rsatdi ($p > 0,05$). Bu holat mehnat qadriyatlari zamonaviy talaba yoshlar orasida jinsdan qat'i nazar deyarli bir xil shakllanganligini anglatadi.

Shu bilan birga, erkinlikka yo'nalganlik shkalasi bo'yicha ayol talabalar erkaklarga nisbatan statistik jihatdan yuqori natijalarni namoyon etdilar ($p < 0,001$). Bu esa ayol talabalarda mustaqillik, o'z qarorlarini erkin qabul qilish va shaxsiy mas'uliyat hissi kuchliroq shakllanganligini ko'rsatadi. Hokimiyatga yo'nalganlik shkalasida esa erkak talabalar yuqoriroq natija qayd etib ($p < 0,05$), ularda yetakchilik, boshqaruv va ijtimoiy mavqega intilish motivlari kuchliroq ekanligi aniqlandi.

Tadqiqot natijalari diniy qadriyatlarning halollik, mas'uliyat, mehnatsevarlik, tejamkorlik va isrofgarchilikka qarshi munosabatni shakllantirish orqali talabalarning iqtisodiy xulq-atvoriga ijobiy ta'sir ko'rsatishini nazariy jihatdan asoslaydi. Shuningdek, ijtimoiy-psixologik ustanovkalar iqtisodiy qarorlarning shakllanishida muhim determinantlardan biri ekanligi tasdiqlandi.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi amaliy takliflar ishlab chiqildi:

1. Oliy ta'lim muassasalarida iqtisodiy psixologiya va moliyaviy savodxonlikka oid maxsus o'quv kurslari hamda treninglarni joriy etish maqsadga muvofiq.
2. Talabalarda halollik, mas'uliyat, mehnatsevarlik va tejamkorlik kabi diniy-ma'naviy qadriyatlarni rivojlantirishga qaratilgan ma'rifiy dasturlarni kengaytirish lozim.
3. Iqtisodiy xulq-atvorni shakllantirishda gender xususiyatlarini hisobga olgan holda psixologik trening va konsultatsiyalarni tashkil etish tavsiya etiladi.
4. Talabalarning tadbirkorlik kompetensiyalari, iqtisodiy tafakkuri va innovatsion faolligini rivojlantirishga xizmat qiluvchi amaliy loyihalar sonini ko'paytirish zarur.
5. Kelgusidagi ilmiy tadqiqotlarda iqtisodiy xulq-atvorning diniy qadriyatlar, moliyaviy savodxonlik, iqtisodiy tafakkur hamda shaxsning psixologik xususiyatlari bilan bog'liqligini korrelyatsion va regressiya tahlillari asosida chuqurroq o'rganish tavsiya etiladi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari talabalarning iqtisodiy xulq-atvorini shakllantirishda ijtimoiy-psixologik omillarning muhim o'rin tutishini ko'rsatdi. Olingan ilmiy xulosalar oliy ta'lim tizimida iqtisodiy tarbiya, moliyaviy savodxonlik va tadbirkorlik kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan dasturlarni takomillashtirish uchun nazariy hamda amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Хашченко В. А. Экономическая идентичность личности: экономические детерминанты формирования // Психологический журнал. 2004. № 5; Хашченко В. А. Диагностика субъективного экономического благополучия // Психологическая диагностика. 2010. № 4.
2. Вяткин А. П. Личное конструирование как механизм экономической социализации в транзитивном обществе. 2015. № 5; Вяткин А. П. Система личностных конструкторов как средство адаптации в условиях экономической неопределенности // Человек в условиях неопределенности: сб. материалов Всероссийской конференции, 18–19 мая 2006 г. Новосибирск: Повоснб. гос. ун-т, 2006.
3. Гусева Т. В. Потребительское поведение детей старшего дошкольного возраста в процессе социализации: автореф. дис. ... канд. психол. наук. Ярославль, 2005.
4. Ребчев Б. Г., Савельева А. А. Потребительское поведение подростков // Вопросы психологии. 2006. № 2.
5. Шадрин С. В. Потребительское поведение подростков: основные факторы влияния // Вестник Санкт-Петербургского университета. 2009. № 2.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №7(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.